

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	23

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8
8.	EKLER.....	22

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4

KISALTMALAR

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçların Mali Tablolarda İzlenmemesi
2. Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Atımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi
3. Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazlarda Cins Tashihiinin Yapılmaması
2. Harcama Yetkilisi Mutemetlerine Verilen Avansların Damga Vergisine Tabi Tutulması
3. Elektronik Ortamda Gerçekleştirilen İhalelerin Bazılarında Teklif Veren Tüzel Kişilerin Belgelerinde Eksiklik Bulunmasına Rağmen Bunlarla Sözleşme İmzalanması
4. Elektronik Ortamda Yapılan Bazı İhalelerde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Birinci ve İkinci Teklif Sahiplerine Ait Yeterlik Bilgileri Tablosundaki Bilgi ve Belgelerin İhale Komisyonu Tarafından Sorgulanmaması
5. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 13.08.1993 tarih ve 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2'nci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 13 fakülte, 1 yüksekokul, 1 konservatuvar, 4 enstitü, 5 meslek yüksekokulu ve 41 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 5.348'dir. Ayrıca Üniversitede 13 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	393	58	451
Doçent	210	88	298
Doktor öğretim üyesi	324	92	416
Öğretim görevlisi	197	54	251
Araştırma görevlisi	605	220	825
Toplam	1.729	512	2.241

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	576	355	931
Sağlık	627	315	942
Avukatlık	3	2	5
Eğitim-öğretim	1	3	4
Teknik	193	65	258
Yardımcı	67	79	146
Sözleşmeli	702	93	795
İşçi	1.450	39	1.489
Toplam	3.619	951	4.570

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Merkezi Yönetim

Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 702.708.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 416.674.905,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 1.119.382.905,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,46'sı olan 1.068.513.101,84 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımının ve yılsonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	749.690.796,00	742.197.796,13	99,00
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	118.030.335,00	117.573.471,10	99,61
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	116.725.364,00	107.292.112,44	91,92
05 Cari Transferler	49.218.410,00	46.561.309,92	94,60
06 Sermaye Giderleri	85.718.000,00	54.888.412,25	64,03
Toplam	1.119.382.905,00	1.068.513.101,84	95,46

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 1.068.513.101,84 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95,46'sı kullanılmıştır. Personel giderlerinde 749.690.796,00 TL ödeneğin 742.197.796,13 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 118.030.335,00 TL ödeneğin 117.573.471,10 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 116.725.364,00 TL ödeneğin 107.292.112,44 TL'si, cari transferlerde 49.218.410,00 TL ödeneğin 46.561.309,92 TL'si, sermaye giderlerinde 85.718.000,00 TL ödeneğin 54.888.412,25 TL'si, harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı, Ulusal Deprem Araştırma Programı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 38.267.085,53 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 702.708.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 1.065.758.195,37 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.039.000,00	32.974.903,34	182,79
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	656.794.000,00	974.833.108,05	148,42
Diğer Gelirler	27.875.000,00	58.219.457,04	208,85
Toplam	702.708.000,00	1.066.027.468,43	151,70
Gelirlerden Red ve İadeler (-)		269.273,06	
Net Toplam	702.708.000,00	1.065.758.195,37	151,66

2022 yılında net 1.065.758.195,37 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 1.191.310.431,95 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 269.273,06 TL ve faaliyet gideri 1.564.410.036,73 TL olan Üniversite, 2022 yılını 373.368.877,84 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 1.027.008.041,14 TL gider toplamı 1.196.264.504,98 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 169.256.463,84 TL zarar ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 14.687.002,92 TL, gider toplamı 15.225.788,28 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 538.785,36 TL zarar ile tamamlanmıştır. İşletmeye herhangi bir sermaye tahsisinde bulunulmamıştır.

Üniversite, 17 Mart 2020 tarihinde kurulan ETTOM Teknoloji Sanayi ve Ticaret AŞ'nin ortağıdır. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 50.000,00 TL olup Üniversitenin %100 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Şirket üniversite-sanayi işbirliği kapsamında kontratlı Ar-Ge projeleri yapılmasına yönelik faaliyet göstermektedir. Şirket yönetim kurulu biri başkan yedi üyeden oluşmaktadır. 2022 yılsonu itibariyle net karı 115.400,81 TL olup temettü dağıtımı yapılmamaktadır.

Ayrıca Üniversite, sermayesi 240.000,00 TL olan ATAP AŞ'ye 100 TL sermaye ile %0,0417 oranında ortaktır. Şirket üniversiteler ile sanayi arasında işbirliğini etkin bir biçimde gerçekleştirecek olan bir teknoloji sistemi kurmak ve işletmek üzerine faaliyet göstermektedir. Şirket yönetim kurulu biri başkan yedi üyeden oluşmaktadır. 2022 yılsonu itibariyle net zararı 678.424,87 TL olup şirkette temettü dağıtımı yapılmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin

doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları sadece personel işe başladığında yapılan bilgilendirme seviyesinde kaldığından kısmen yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede

yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların tamamı doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçların Mali Tablolarda İzlenmemesi

Üniversitesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan faturaya dayalı borçlarının bilançoda yer almadığı görülmüştür.

Üniversitenin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince, faturalı alacaklar olarak tabir edilen 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68 ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklı olarak Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları bulunmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin genel yazıda; faturalı alacakların Sosyal Güvenlik Kurumunca ilgisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığı sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 288'inci maddesinin birinci fıkrasında; Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabının kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin 2022 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna 5.281.160,40 TL anapara ve 364.700,29 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 5.645.860,69 TL ödenmemiş faturalı borcu bulunduğu ve bu tutardaki yükümlülüğünün mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, ilerleyen süreçte gerekli kayıtların yapılacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan faturaya dayalı toplam 5.645.860,69 TL borcunun 368 No.lu Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında gösterilmemesi nedeniyle 2022 yılı bilançosunda eksiklik bulunmaktadır.

BULGU 2: Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Atımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi

Üniversite tarafından faaliyetlerinde kullanılmak üzere alınan bazı bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 195'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; bütçeye gider kaydıyla edinilen hakların bir taraftan 260 No.lu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaba, ödenecek tutarın 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325 Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, hükmüne yer verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olarak belirlendiği, diğer bir ifadeyle varlıkların hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği, belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Üniversite tarafından 2022 yılı içerisinde toplam 1.121.506,84 TL tutarındaki bilgisayar yazılımı ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabına kaydedilmeden 630 Giderler Hesabı kullanılmak suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Üniversite tarafından gerçekleştirilen yazılım, patent, lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi ve yıl

sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususa katılmış olup ilerleyen süreçte gerekli kayıtların yapılmasına dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin 2022 yılı bilançosunda 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı 1.121.506,84 TL tutarında eksiklik içermektedir.

BULGU 3: Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

Taşınmazlara ait bakım ve onarım niteliğindeki değer artırıcı harcamaların, ilgili varlığın kayıtlı değerine eklenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 170'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınacağı ve bunlar dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım, onarım ve harcamaların gider olarak kaydedileceği, ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan ve değer artırıcı harcama olarak kabul edilen giderlerin ilgili duran varlığın maliyetine ekleneceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Üniversitede 2022 yılında yapılan bakım ve onarım harcamalarından varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini ve sağlanan faydayı artıran 1.351.180,00 TL'nin varlığın kayıtlı değerine eklenmeyerek giderleştirilmesi sonucunda; bilançoda 252 Binalar Hesabında eksik, 630 Giderler Hesabında ise aynı tutarda fazla gösterime neden olunmuştur.

Kamu İdaresi tarafından bulgudaki tespitlere katılmış, bundan böyle gerekli dikkat ve özenin gösterileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilerek, mali tablolarda bu varlıkların gerçek değerleri ile görünmesinin sağlanması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazlarda Cins Tashihi Yapılmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi, olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak; cins tashihi yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılmasına neden olmaktadır.

Kamu İdaresi tarafından bulguya katılmakta birlikte Üniversitenin kullanımında ve yönetiminde olan taşınmazların imar planlarının yargı sürecine konu olması ve henüz davaların sonuçlanmaması nedeniyle cins tashihi işlemlerine başlanılmadığı bilgisi de verilmiştir.

BULGU 2: Harcama Yetkilisi Mutemetlerine Verilen Avansların Damga Vergisine Tabi Tutulması

Muhtelif mal veya hizmet alımları sebebiyle harcama yetkilisi mutemetlerine yapılan avans ödemelerinden damga vergisi kesildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ön ödeme" başlıklı 35'inci maddesinde; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğın saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği, hükmü bulunmaktadır.

43 Seri Numaralı Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde; resmi dairelerce mal ve hizmet alımları nedeniyle yapılacak masraflara sarf edilmek üzere harcama yetkilisi mutemetlerine verilen avanslara ilişkin olarak düzenlenen kağıtların resmi dairelerin dahili işlemlerine ait kağıtlar mahiyetinde olduğu ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun konusu dışında kaldığı, bu sebeple damga vergisine tabi tutulmaması gerektiği ifade edilmiştir.

İta Amiri Mutemetlerinin Görevlendirilmesi, Mutemetlere Verilecek Avans Sınırları ve Avansların Verilmesinde ve Mahsubunda Uyulacak Esaslar'ın "C- Avansların Verilmesinde ve Mahsubunda Uyulacak Esaslar" maddesinin üçüncü fıkrasında; harcama yetkilisi mutemetlerine verilecek avanslar için düzenlenen kağıtların, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu hükümleri gereğince dairelerin dahili işlemlerine ait kağıtlar mahiyetinde olduğundan, avans ödemesi sırasında damga vergisine tabi tutulmayacağı, belirtilmiştir. Ancak, mutemetlerin verilen avanslarla yapacakları satın almalar sonucu satıcılara yapılan ödemeler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar (makbuzlar ve ibra senetleri) damga vergisine tabi olduğundan, anılan Kanun gereğince verginin mükellefi durumunda olan satıcıdan tahsil edilmesi gerekmektedir.

Üniversite tarafından harcama yetkilisi mutemetlerine çeşitli nedenlerle görev giderleri avansı, hizmet alımları avansı, gayri maddi hak alımları avansı, mamul mal alımları avansı verilmiş ancak avansların ödenmesi sırasında damga vergisi kesintisi yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguya katılmış, bundan böyle mutemetlere verilen avanslardan damga vergisi kesilmeyeceği, bu verginin ilgili satıcılardan alınacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; harcama yetkilisi mutemetlerine verilecek avanslar için düzenlenen

kağıtlardan damga vergisi kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 3: Elektronik Ortamda Gerçekleştirilen İhalelerin Bazılarında Teklif Veren Tüzel Kişilerin Belgelerinde Eksiklik Bulunmasına Rağmen Bunlarla Sözleşme İmzalanması

Elektronik ortamda gerçekleştirilen bazı ihalelere teklif veren anonim şirketlerin belgelerinde eksiklik bulunduğu halde ihale komisyonu tarafından bu şirketlerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmadığı ve kendileriyle sözleşme imzalandığı tespit edilmiştir.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin "Gerçek ve tüzel kişilerin EKAP'a kaydı" başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasında, ihalelere katılacak gerçek ve tüzel kişilerin Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP)'na kayıt işlemi sonucunda Kamu İhale Kurumu ile gerçek ve tüzel kişiler arasında bir protokol düzenleneceği ifade edilmiş, ikinci fıkrasında ise EKAP'a kayıt için protokol ekinde Kamu İhale Kurumuna sunulması gerekli bilgi ve belgelerin neler olduğu gerçek ve tüzel kişiler ayrımı yapılarak belirlenmiştir.

Yine Yönetmelik'in 7'nci maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendinde anonim şirketlerde (tek ortaklı şirketler hariç) ortaklar ve ortaklık oranlarının kaydı kapsamında, beyan edilen kişilere ilişkin pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defterinin ilgili kısımlarının taranarak EKAP'a yüklenmesi hükmü bulunmaktadır.

Yönetmelik'in "e-tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 24'üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise teklif değerlendirmesinde öncelikle ilk oturumda e-teklifinin açılmadığı veya belgelerinin eksik olduğu ya da geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilenlerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılacağı ve buna ilişkin kayıt yapılacağı düzenlemesi bulunmaktadır.

Yapılan denetimlerde; muhtelif okul sırası, yazı tahtası ve okul mefruşatı alımı, kartuş toner ve fotokopi kağıdı alımı, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi cihazı alımı ihalelerinde sözleşme imzalanan anonim şirketlerde ortaklar ve ortaklık kaydı kapsamında beyan edilen kişilere ilişkin pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defterinin EKAP'a yüklenmediği görülmüştür. Bu durumda, söz konusu isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından, muhtelif okul sırası, yazı tahtası ve okul mefruşatı alımı, kartuş, toner ve fotokopi kağıdı alımı ihalesine teklif veren isteklinin "Ticaret Sicili Bilgileri Sorgulama" kısmından ticaret bilgilerinin sorgulandığı, anonim şirketler için sistem üzerinde

kayıtlı pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defteri var ise çıktılarının alınarak ihale dosyasına konulduğu, sistemde kayıtlı pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defteri olmayanlar AŞ sahibi istekliler için EKAP harici herhangi bir sorgulama yapılmadığı ifade edilerek bulgudaki tespite katılmıştır.

Konik Işınlı Tomografi Cihazı Alımı işinde ise Kamu İdaresi, istekli firmanın düzenlemiş olduğu Yeterlilik Bilgileri Tablosunda bulunan Ortaklar/Üyeler/Kurucular ile Yöneticilere Ait Bilgiler kısmında "... TC Kimlik Numaralı ...'nın " ortaklık oranının %100 olduğunun görüldüğü, bu sebeple isteklinin tek ortaklı anonim şirket olması sebebiyle pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defterinin EKAP'a yükleme şartının aranmadığı şeklinde açıklama yapmıştır.

Ancak Konik Işınlı Tomografi Cihazı Alımına teklif veren isteklinin tek ortaklı olmadığı tarafımızca tespit edilmiştir. Kaldığı isteklilerin ihaleye katılabilmeleri için teklif vermeye yetkili olduklarını gösteren imza beyannamesi veya imza sirkülerini ve tüzel kişi olmaları halinde ilgisine göre tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir Ticaret Sicili Gazetesi/Gazetelerini veya bu hususları gösteren belgeleri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

İhale dokümanı kapsamında verilen Yeterlilik Bilgileri Tablosunun "İhaleye Katılmak İçin Gereken Belgeler ve Yeterlilik Kriterleri" sütununun "Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler" satırının "Ticaret Sicili Bilgileri" bölümünde bulunan;

-“Ortaklara Ait Bilgiler (Halka Arz Edilen Hisseler Hariç) [Ortakların: Gerçek Kişi Olması Durumunda Ad-Soyad/TC Kimlik Numarası/ Ortaklık Oranı/ Varsa İşletme Adı ve Ticaret Unvanı; Tüzel Kişi Olması Durumunda Ticaret Unvanı/Vergi Kimlik Numarası/Ortaklık Oranı/Varsa İşletme Adı]”,

-“Yöneticilere Ait Bilgiler (Ad-Soyad/TC Kimlik Numarası ve Görevi)”,

-“Ticaret Sicili Gazetesi/Gazetelerinin Tarihi, Sayısı ve Sicil Müdürlüğü” ve

“Diğer Belgeler Kullanılarak Tevsik Ediliyorsa Bu Belgelerin Tarih ve Sayısı ile Düzenleyen Gerçek/Tüzel Kişi”

kısımlarının ilgisine göre, isteklilerce hangi belgeler esas alınarak ihaleye katılım sağlanmış ise o belgelere ilişkin tarih, sayı, yevmiye numarası gibi bilgiler ile istenen kriterlere ve açıklamalara ilişkin belgelerde yer alan gerekli bilgilere göre eksiksiz olarak açık ve anlaşılır

bir şekilde doldurulması gerekmektedir.

İstekliler tarafından yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgi ve belgelere, idarece gerek elektronik ortamda gerekse de fiziki ortamda ulaşılabilsede dahi, yeterlik bilgileri tablosunda isteklinin sorgulamanın hangi bilgi ve belgeler kapsamında yapılacağına ilişkin beyanı da bulunmakta olup idarece yapılacak değerlendirmede bu beyanın esas alınması gerekmektedir. Dolayısıyla isteklinin yeterlik bilgileri tablosunda yeterliğe ilişkin beyan ettiği bilgi ve belgelerin yine isteklinin yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettiği sorgulama kriterine göre idare tarafından sorgulanması neticesinde, isteklinin bu bilgi ve belgeler kapsamında yeterli olup olmadığı değerlendirmesinin yapılması icap etmektedir. İsteklilerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden, EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet siteleri üzerinden sorgulanamayanların değerlendirmesi ise yine ilk olarak isteklinin beyanı üzerinden yapılacak, daha sonra şayet isteklinin elektronik ortamda sorgulanamayan yeterlik belgelerinin idare tarafından belgelerin sunulmuş şekline uygun olarak sunulması istenirse söz konusu beyanın doğruluğu ve teklif değerlendirmesiyle ilgili değerlendirme bu aşamada yapılacaktır.

Neticede Konik Işınlı Tomografi Cihazı Alımı ihalesinde ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenen istekli tarafından yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen ... TC Kimlik Numaralı ...'nın “ ortaklık oranının %100 olduğu bilgisinin, Ticaret Sicili Gazetesi sorgulandığında teyit edilmediği, ayrıca anılan istekli tarafından Yeterlik Bilgileri Tablosunun “Diğer belgeler kullanılarak tevsik ediliyorsa bu belgelerin tarih ve sayısı ile düzenleyen gerçek/tüzel kişi” bölümünün de bu bilgilerin teyit edileceği belgelere yönelik olarak doldurulmadığı dikkate alındığında isteklinin ihale dışı bırakılması gerektiği açıktır.

Sonuç olarak; EKAP üzerinden gerçekleştirilecek ihalelerde yukarıda yer verilen mevzuatın esas alınarak ihale sürecinin yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Elektronik Ortamda Yapılan Bazı İhalelerde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Birinci ve İkinci Teklif Sahiplerine Ait Yeterlik Bilgileri Tablosundaki Bilgi ve Belgelerin İhale Komisyonu Tarafından Sorgulanmaması

Elektronik ortamda gerçekleştirilen bazı ihalelerde, ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif sahiplerine ait yeterlik bilgileri tablosundaki bilgi ve belgelerin ihale komisyonu tarafından sorgulanmadığı tespit edilmiştir.

Mal, hizmet ve yapım ihaleleri uygulama yönetmeliklerinin “Elektronik ihale” başlıklı

(yapım için 60/A, mal için 58/A hizmet için 59/A) maddelerinde, ihalelerin e-teklif alınmak suretiyle yapılabileceği, bu ihalelerde Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin ekinde bulunan “Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname” ve ilgili yönetmelikler ekinde bulunan diğer standart formların kullanılacağı, hüküm altına alınmıştır.

Tip İdari Şartnamenin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci maddesinde teklif vermeye yetkili olunması, teminat, mesleki ve teknik yeterlilik, ekonomik ve mali yeterliliğe ilişkin açıklayıcı hükümler bulunmaktadır.

Yine Tip İdari Şartnamenin “İhalenin karara bağlanması” başlıklı 36’ncı maddesinin 1’inci fıkrasında; ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif sahiplerine yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden, ihale komisyonunca EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin tevsik edici belgeleri sunmaları için makul bir süre verileceği, tevsik edici belgeleri sunmayan istekliler ile numune ve/veya demonstrasyon işlemlerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedileceği, hükmü bulunmaktadır.

İsteklilerin aşağıda yer verilen ihalelerdeki yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri belgeler incelendiğinde;

-Laboratuvar tipi bilgisayar destekli kazıma sistemi alımı ihalesinde; “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” kısmına yazılan “Vekâletname Bilgileri”nde tarih ve sayının teyit edilemediği,

-Muayene Mikroskobu alımı ihalesinde; “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Bilgiler-Sicil, İzin, Ruhsat ve Faaliyet Belgeler” kısmına “İTO” yazılmasına rağmen, faaliyet belgesinin İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünden alınacak belge olduğu ve bunun sorgulanmadığı,

-Muhtelif okul sırası, yazı tahtası ve okul mefruşatı alımı ihalesinde; “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Bilgiler-Yetkili Satıcılığı veya İmalatçılığı Gösteren Belgeler” kısmına yazılan Sanayi Sicil Bilgi Belgesine ilişkin geçerlik olmadığı,

görülmüştür.

İsteklilerce yeterlik bilgileri tablosunda sunulan bilgi ve belgelerin, ihale komisyonunca

teyidi yapılamaz ise isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması ve geçici teminatların gelir kaydedilmesi gerekirken sözleşme imzalandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından, laboratuvar tipi bilgisayar destekli kazıma sistemi alımı ihalesinde “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” kısmına yazılan “Vekâletname Bilgileri”nde tarih ve sayının teyit edilemediği tespitiyle ilgili olarak ihale için teklif veren istekli ...’nın düzenlemiş olduğu yeterlilik bilgileri tablosunda “Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” kısmında bulunan “Vekâletname Bilgileri” alanına veri girişi yaparak “16.11.2022” tarihini belirttiği ve söz konu alana başka bir veri girişi yapmadığının görüldüğü, buna istinaden istekli ...’nın gerçek kişi olduğu, teklif mektubunu kendisinin imzaladığı (ekli 16.11.2022 tarihli teyit belgesi) ve vekaletnameye ihtiyaç duyulacak bir vekilliği olmadığını anlaşıldığı, bu sebeple söz konusu alana girilen tarih bilgisinin teklif değerlendirme sürecini engellemeyeceğine karar verilerek ihale işlemlerine devam edildiği bilgisi verilmiştir.

Ancak, ihale dokümanında “Yeterlilik Bilgileri Tablosunun” Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” kısmında, Vekâletnameyi Düzenleyen Noterlik Adı, Tarihi ve Yevmiye Numarasının bulunması gerekmekte olup İdare cevabı ekinde sunulan teyit belgesi ise yasaklılık teyidine ilişkin belge olduğundan tespiti değiştirmemektedir.

Muayene Mikroskobu Alımı ihalesinde “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Bilgiler-Sicil, İzin, Ruhsat ve Faaliyet Belgeler” kısmına “İTO” yazılmasına rağmen, faaliyet belgesinin İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünden alınacak belge olduğu ve bunun sorgulanmadığı konusunda Kamu İdaresi tarafından tespite katılarak e-ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmesi için gereken hassasiyetin gösterileceği bilgisi verilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından, muhtelif okul sırası, yazı tahtası ve okul mefruşatı alımı ihalesinde “Yeterlik Bilgileri Tablosunun Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Bilgiler-Yetkili Satıcılığı veya İmalatçılığı Gösteren Belgeler” kısmına yazılan Sanayi Sicil Bilgi Belgesine ilişkin geçerlik olmadığı tespitiyle ilgili olarak firmanın sunmuş olduğu Yeterlilik Bilgileri Tablosunda imalatçı olduğunu göstermek için Kapasite Raporu, Sanayi Sicil Belgesi, TSE Belgesi ve Yerli Mali Belgesini beyan ettiğinin görüldüğü, isteklinin imalatçı olduğunu belgelemek adına beyan etmiş olduğu belgelerden birini sunmuş olmasının idari şartnamenin 7.5.2. maddesine göre komisyonca yeterli kabul edileceği, bu sebeple isteklinin beyan etmiş olduğu belgelerden birinin geçerli olmamasının ihale dışı bırakılmasını gerektirmediğinden söz

konusu firmanın değerlendirme dışı bırakılmadığı ifade edilmiştir.

Ancak, ihale dokümanındaki Yeterlilik Bilgileri Tablosunda “Yetkili Satıcılığı veya İmalatçılığı Gösteren Belgeler” kısmının istekli tarafından doldurulması aşamasında, Sanayi Sicil Bilgi Belgesine ilişkin geçerlik tarihinin beyan edilmediği görülmüş olup bu tarihin olmaması teklifin esasını değiştirecek niteliktedir.

Sonuç olarak; 01.08.2022 tarihi veya sonrasında yapılan ihalelerin elektronik ihale (e-ihale) yöntemi ile yapılması zorunlu olduğundan, Üniversite tarafından elektronik ortamda gerçekleştirilen ihalelerin mevzuata uygun yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Üniversitenin vadeli mevduat hesaplarına ilişkin faiz tutarlarının 600 Gelirler Hesabına net tutar üzerinden kaydedildiği ve banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintisinin muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri” başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği, gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in “Gayri safilik ilkesi” başlıklı 39'uncu maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği düzenlenmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabının işleyişine ilişkin 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin sekizinci alt bendinde; muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının 102 No.lu Hesaba, tevkifat tutarlarının 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmının 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmının 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak ve Banka Hesabına aktarılan tutarın tamamının aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedileceği hükmü bulunmaktadır.

Yapılan incelemede Üniversitenin banka hesaplarındaki vadeli mevduatına ait tahakkuk eden faiz gelirinin net tutarlar üzerinden 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği, tevkifat tutarının ise hiç gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa katılmış olup ilerleyen süreçte gerekli kayıtların yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca, mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi nedeniyle Üniversitenin 2022 mali yılına ait faaliyet sonuçları tablosu hatalı bilgi içermektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılında da devam ettiğinden Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde 2 No.lu bulguda yeniden rapora alınmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	23
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	27
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	27
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	27
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	28
6.	DENETİM BULGULARI	28

KISALTMALAR

HBYS: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

SUT: Sağlık Uygulama Tebliği

TPN: Total Parenteral Nütrisyon

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Alınan Sipariş Avansları Hesabının Niteliğine Uygun Olarak Kullanılmaması
2. Hastanenin Kullanılması İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi
3. Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Ambarlarda Kayıtlı Gözüken Taşınırın Fiilen Ambarlarda Bulunmaması
2. Binek Araç Teminine Ait İhale Dokümanına Kiralama Bedeline İlişkin Sınırlama Konulmaması
3. Tıbbi Cihaz ve Malzeme Alımlarına Ait İhale Dokümanında Eksiklikler Bulunması
4. Birden Fazla Hastada Kullanılan Malzemelerin Taşınır Kayıtlarında Yer Almamasına Rağmen Depoda Bulunması
5. Faturalandırılması Uzman Hekim Raporuna Bağlanan Hizmetlerin İlgili Raporun Eksikliğinden Dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna Fatura Edilememesi
6. Kit Karşılığı Cihaz Alımlarında Teknik Şartname Hükümlerine Uyulmaması
7. Klinik İlaç Araştırmasına Katılan Gönüllülere (Hastalara) Yapılan Tedavi İşlemlerinin Faturalandırılmaması
8. Özel Sağlık Kuruluşlarının Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinden Almış Olduğu Hizmetlerin Bedel Tespitinde Fiyat Tarifelerine Uyulmaması
9. Personele Özel Oda Ücretlerinde İndirim Yapılması
10. Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesine Sahip Firmaya Düzenlenen Faturalarda Sözleşme Hükümlerine Uyulmaması
11. Uygulama ve Araştırma Hastanesinden Emeklilik, Nakil, Feragat, İstifa ve Tayin Suretiyle Ayrılan Doktorların Durumlarının Elektronik Faturalama Sistemine Geç Bildirilmesi

12. Yatarak Tedavi Gören Hastalara Kullanılmayan İlaçların Faturalandırılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 02.09.1999 tarih ve 23814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 06.02.2022 tarih ve 31742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

1) İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde, insan, hayvan, bitki ve her türlü madde, malzeme üzerinde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım hizmetleri vermek, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yürütmek.

b) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, danışmanlık, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetleri yapmak, soru hazırlamak, kurs, sınav, eğitim programı ve seminer düzenlemek.

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak.

ç) Yataklı-yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri işletmek, sağlık bilimleri ile ilgili eğitim programları düzenlemek.

d) Fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik, toksikolojik analizler yapmak; çevre kirliliği, insan sağlığı ile ilgili analizler yapmak ve bu konularda raporlar düzenlemek.

e) Faaliyet alanları kapsamında yetiştirilecek veya üretilecek her türlü bitkisel, hayvansal ve mineral nitelikte ürünlerle ilgili mal ve hizmet üretimi, tarla ve bahçe bitkilerinin muayenesi ve gerektiğinde bunların tedavisi, plan, proje, teknik tarım araçlarının

deneyleri, prototip yapımı ve benzeri işler ile bunlara ilişkin hususları düzenleyen raporlar, tarımsal sorunlara çözüm getirecek uygulamalara yönelik araştırmalar, elde edilen sonuçların yaygın ve etkin kullanımının sağlanması yönündeki faaliyetleri yürütmek ve Rektörün izni alınmak koşuluyla bu yolla elde edilen ürünleri pazarlamak ve satmak, bu hususta teşhir ve satış yerleri açmak.

f) Eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere;

1) Danışmanlık, tercüme hizmetleri, plan ve proje uygulama, fizibilite etüdü hazırlama, proses değerlendirmesi ve geliştirmesi, iş değerlendirmesi veya organizasyonu, her türlü analiz, ölçme ve etanolaj hizmetleri ile bakım, onarım, basım, yayın ve üretimle ilgili hizmetleri yapmak.

2) Sportif alanda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlaması, sporcu sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak.

3) Teknik, kültürel, sanatsal konular veya tarım, eğitim ve sağlık ile ilgili konularda araştırma ve uygulamaları yapmak ve bunları teşvik etmek amacıyla konferans, kongre, sempozyum, seminer, panel ve benzeri bilimsel etkinlikler düzenlemek ve bunların gerektirdiği hizmetleri yapmak.

4) Sertifikalı ya da sertifikasız şekilde kurs veya eğitim programları açmak ve kamu kurum ve kuruluşlarının verdikleri yazılı yetkiye veya özel hukuk tüzel kişilerinin taleplerine istinaden sınavlar yapmak.

g) Uluslararası sağlık turizmi ve turist sağlığı kapsamında uluslararası düzeyde sunulan sağlık hizmetlerinin asgari hizmet faaliyetlerini düzenlemek.

ğ) Fakülte veya yüksekokul bünyesindeki Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü uygulamaları ve faaliyetleri kapsamında uygulama oteli işletmek, yiyecek, içecek, konaklama ve organizasyon hizmetleri vermek ve bu amaç doğrultusunda ilgili tesisleri işletmek.

h) Üniversite-sanayi iş birliği kapsamında çalışmalar yapmak, sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli malların standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak ve uygulamak.

ı) Pedagojik formasyon, yabancı dil, yabancılara Türkçe öğretimi, bilgi işlem, yazılım

ve donanım, bilirkişilik, arabuluculuk eğitimi gibi konularda eğitim hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak.

i) Eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere, bu maddede sayılanlar dışında kalan her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 21’dir.

İşletme Müdürlüğünde; İşletme müdürü, 1 şef, 10 idari memur ve 7 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 2’sinin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı, 1 şef, 5 uzman ve 4 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak

kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 668.579.382,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde 3 fakülteye ait gelir-gider bütçesi eklenmiş, ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider bütçesi 1.286.788.330,00 TL'ye, gelir bütçesi ise 1.286.788.330,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2022 yılında 1.183.866.119,93 TL bütçe giderine karşılık 1.017.476.288,48 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 1.027.008.041,14 TL gelir elde edilmiş, 1.196.264.504,98 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 169.256.463,84 TL zarar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alınan Sipariş Avansları Hesabının Niteliğine Uygun Olarak Kullanılmaması

Alınan Sipariş Avansları Hesabının emanet hesap olarak kullanıldığı ve hesapta mahiyeti tespit edilemeyen tutarların olduğu görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabının niteliğinin düzenlendiği 276'ncı maddesinde, bu hesabın işletmenin satış

amacıyla gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleri ile ilgili olarak peşin tahsil ettiği tutarların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in hesabın işleyişini düzenleyen 277'nci maddesinin birinci fıkrasının a-1 bendinde; alınan avansların bu hesaba alacak, tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedileceği, b-1 bendinde ise alınan sipariş avansına konu mal teslim edildiğinde veya öngörülen hizmet yapıldığında alınan avans tutarının bu hesaba, yapılan tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, mal veya hizmetin satış bedelinin "60 Brüt Satışlar" grubunun ilgili hesabına alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in yukarıda yer verilen hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, sağlık hizmeti verilmeden önce hastalardan tahsil edilen avansların hizmet sunulduktan sonra faturalandırılarak mahsubunun yapılması gerekmektedir.

İlgili Döner Sermaye Saymanlığı Cari Kartlarının ve 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabının ayrıntılarının incelenmesi sonucunda; bankaya yatırılan ve kaynağı belli olmayan tutarların 340 No.lu hesaba kaydedildiği, ilerleyen zaman diliminde konusuna göre bu hesaptan çıkışının yapılarak ilgili hesaplara alındığı görülmüştür.

Adı geçen hesabın niteliğine uygun kullanılmaması nedeniyle örneğin; işletmeler ile özel sektör arasında gerçekleştirilen ortak çalışmalar için firmalarca yatırılan bedeller bu hesaba kaydedilmiş, ancak çeşitli nedenlerle faturası kesilmeyen veya iptal edilen çalışmalara ait bu tutarların hesapta bekletildiği görülmüştür. Yine İl Sağlık Müdürlüğüne görevlendirilen personelin performans ödemeleri için yatırılan tutarlar önce Alınan Sipariş Avansları Hesabına kaydedilmiş ve daha sonra bu hesaptan ilgililerine ödeme yapılmıştır.

Hesap detayına bakıldığında 2013 yılından bugüne değin Alınan Sipariş Avansları Hesabına kaydedilmiş ve kaynağı belli olmayan tutarların bulunduğu ve hesabın emanet hesabı gibi kullanıldığı görülmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; Alınan Sipariş Avansları Hesabında kayıtlı olup önceki dönemlerden devreden tutarların kaynağının belirlenip ilgili hesaplara aktarılması, kaynağı tespit edilemeyenler için zamanaşımı açısından inceleme yapılması ve adı geçen hesabın niteliğine uygun olarak kullanımının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Hastanenin Kullanılması İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi

Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden hastane faaliyetlerinde kullanılmak üzere temin edilen bazı bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde, bu hesabın bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 223'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a)-1 bendinde; hakların maliyet bedeli ile bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği hükmüne yer verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olarak belirlendiği, diğer bir ifadeyle varlıkların hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; hastane tarafından 2022 yılı içerisinde toplam 135.080,08 TL tutarındaki bilgisayar yazılımı ve lisans alımlarının Haklar Hesabına kaydedilmeden 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı kullanılmak suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde hastane tarafından gerçekleştirilen yazılım, patent, lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi ve yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; İşletmenin 2022 yılı bilançosunda 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 135.080,08 TL tutarında eksiklik içermektedir.

BULGU 3: Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün bütçesinden yapılan ek ödemelerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında izlendiği ve dönem sonunda bu hesapların kapatılarak gelir tablosuna yansıtıldığı hesaplardan olan 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabında hatalı gösterime neden olduğu tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının niteliğini açıklayan 496'ncı maddesinde bu hesabın, hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının niteliğini açıklayan 517'nci maddesinde ise işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve personel, idare hizmetleri, büro hizmetleri gibi üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin izlenmesi için bu hesabın kullanılacağı düzenlenmiştir.

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının işleyişi Yönetmelik'in 518'inci maddesinde yer almakta olup birinci fıkranın a-3 bendinde; personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın da 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler" başlıklı Onuncu Bölümünde de, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir. Bu bölümde, yıl sonunda 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı ve 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer almaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından personele yapılan ek ödemeler, işletme tarafından üretilen mal veya hizmet ile doğrudan ilişkisi olmayan bir faaliyettir. Bu yüzden yapılan ödemelerin genel yönetim anlamında değerlendirilerek 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinde 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen 194.035.763,04 TL ek ödemeye ilişkin tutarın, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususa katılmış olup kayıtların Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden otomatik muhasebeleştirildiği, konu ile ilgili Bakanlığa yazılacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak; İşletme tarafından personele yapılan ek ödeme tutarının 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi sebebiyle, İşletmenin gelir tablosunda 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı ile 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabında gösterilen tutarlar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Ambarlarda Kayıtlı Gözüken Taşınırların Fiilen Ambarlarda Bulunmaması

Hastane Bilgi Yönetimi Sistemi üzerinden alınan ve ambarda gözüken taşınır miktarı ile fiilen ambarda bulunan taşınır miktarı arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ambar; kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yer olarak tanımlanmıştır. Buna göre kişilerin bizzat veya birimlerin kullanımına verilen taşınırların kesinlikle ambarlarda fiili olarak bulunmaması, bu taşınırların ilgililere Yönetmelik'in "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinde sayılan belgelerle teslim edilmesi, ambarlara iade edilenlerin ise iade sonrasında ilgili kişiler üzerinden kaydının alınması gerekmektedir. Yani bu taşınırlardan fiili olarak ambarda bulunmayanların kayıtlarda "ambarda" şeklinde gözükmemesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak

edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının adı geçen Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu oldukları, üçüncü fıkrasında ise kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmekle, gerekli bakım ve onarımını yapmak veya yaptırmakla sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılacağı; taşınır sayımlarının harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından tutanakla yapılacağı belirtilmiştir.

Hastane ambarlarında yapılan fiili denetimlerde; tıbbi sarf malzemelerinden toplam değeri 322.616,57 TL olan 42 farklı kalemede malzemenin, kayıtlara göre ambarda bulunan miktarı ile fiilen ambarda bulunan miktarı arasında fark tespit edilmiş ancak bu farkın sebebi İdare tarafından açıklanamamıştır.

Kamu İdaresi cevabında, sayımı yapılan birimin kayıtlı ambar niteliği taşımadığı, taşınır kayıt yetkilisi bulunmadığı, adı geçen birimin Hastane Döner Sermaye ambarından tüketime verilen malzemelerin doğrudan hastaya ulaştırılmasını sağlamak ve faturalandırma aşamalarının daha sağlıklı işlemesi için oluşturulduğu, bir nevi cep depo olarak kullanıldığı, bu depodaki tıbbi malzemelerin operasyonların yapıldığı ameliyathane ve yatan hastalarda kullanılmak üzere tüketime verilen malzemelerden oluştuğu, eksik olduğu tespit edilen bu malzemelerin aslında ameliyathane odalarında bulunduğu, bu nedenle sayım esnasında cep depoda görülemediği bilgisi verilmiştir. Ayrıca İdare, Sayıştayın denetim raporuna ve tavsiyelerine istinaden bu birimlere ambar niteliği kazandırıldığını, taşınır kayıt yetkilisi atandığını, birimde bulunan malzemelerin sayılarak kayıt altına alındığını da ifade etmiştir.

Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından bulgudaki tespitler sonrasında cep depo olarak kullanılan yerlerin ambar olarak tanımlandığı ve buralara taşınır kayıt yetkilisi atandığı bilgisi verilmiş ise de cep depo olarak tabir edilen yerlere sevk edilen 42 kalem malzemenin ameliyathanelerde bulunduğu veya yatan hastalarda kullanıldığına ilişkin kanıtlayıcı belgelere ulaşamadığı gibi İdare cevabında da herhangi bir belge sunulamamıştır. Kaldı ki ameliyathanelerde bulunduğu ifade edilen malzemelerin, buralarda depolanmasına uygun fiziki

ve tıbbi (sterilizasyon) şartlara haiz olmadığı yerinde denetimlerde görülmüştür. Dolayısıyla Kamu İdaresi cevabında bulguda yer alan ve toplam değeri 322.616,57 TL olan 42 farklı kalem malzeme eksikliği ile ilgili bir açıklama yapılamamış olup bulgu konusu tespitler geçerlidir.

Sonuç olarak; taşınır sayımlarının mevzuatın öngördüğü şekilde belirli zaman aralıklarında fiili olarak yapılması ve sayım sonuçlarında farklılık oluşması halinde farkların nedenlerinin araştırılarak gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesi, tüketime verilen malzemelerin ambar çıkışlarının yapılarak kayıtlı olmayan yerlerde bu malzemelerin bekletilmesinin önlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Binek Araç Teminine Ait İhale Dokümanına Kiralama Bedeline İlişkin Sınırlama Konulmaması

Binek araç temini ihalesine ait idari ve teknik şartnamelerde, binek hizmet aracı için ödenecek aylık kiralama bedelinin aracın kasko değeri toplamının %2'sini aşmaması gerektiğine ilişkin hüküm bulunmadığı tespit edilmiştir.

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun "Kurumların edinebilecekleri taşıtlar" başlıklı 7'nci maddesinde; kurumların taşıt ihtiyaçlarını hizmet alımı suretiyle karşılamaları durumunda, alımı yapılacak taşıtların muayyen ve standart tipte ve ekonomik şekilde temin edilmesi gerektiği, hüküm altına alınmıştır.

Hizmet Alımı Sureti ile Taşıt Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Temel amaç" başlıklı 5'inci maddesinde kamu hizmetlerinin gerektirdiği taşıt ihtiyacının hizmet alımı yoluyla karşılanmasındaki temel amacın, taşıt giderlerinin asgari seviyeye indirilmesi ve kaynakların savurganlığa yol açılmadan, bütçe olanaklarıyla uyumlu bir biçimde kullanımının sağlanması olduğu, ifade edilmiştir.

Yine aynı Usul ve Esaslar'ın "Genel esaslar" başlıklı 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde ise taşıtların aylık kiralama bedelinin (katma değer vergisi hariç, her türlü bakım-onarım, sigorta ve benzeri giderler dahil), taşıtın Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından yayımlanan ve harcama talimatının verildiği ay itibarıyla uygulanacak Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesinde yer alan kasko sigortası değerinin %2'sini aşmayacağı, hükmü bulunmaktadır.

Yapılan denetimde; "Binek Araç Hizmeti ve Diyaliz, Kemoterapi ve Fizik Tedavi Hastalarını Taşıma" işine ait ihale dokümanına, binek hizmet aracı için ödenecek aylık kira

bedelinin aracın kasko değeri toplamının %2'sini aşmaması gerektiğine ilişkin düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmıŖ, bundan sonraki ihalelerde mevzuat hükümlerine uyulacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; taşıtın aylık kiralama bedelinin, taşıtın Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından yayımlanan ve harcama talimatının verildiği ay itibarıyla uygulanacak Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesinde yer alan kasko sigortası değerinin %2'sini aşamayacağı hükmünün, ihale dokümanına ilişkin belgelerde yer alması gerekmektedir.

BULGU 3: Tıbbı Cihaz ve Malzeme Alımlarına Ait İhale Dokümanında Eksiklikler Bulunması

Üniversite tarafından yapılan tıbbı cihazlarla ilgili mal ve hizmet alım ihalelerinde ihale dökümanı hazırlanırken, Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yayınlanan “Tıbbı Cihazlarla İlgili Mal ve Hizmet Alımı İşlemleri” konulu Genelge’ye uyulmadığı tespit edilmiştir.

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yayınlanan “Tıbbı Cihazlarla İlgili Mal ve Hizmet Alımı İşlemleri” konulu Genelge (2010 yılından itibaren yıllık olarak yayınlanmaktadır) ile kamu sağlık tesislerinin tıbbı cihaz tahsisine ilişkin karşılaşılan sorunların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla tıbbı cihazlarla ilgili mal ve hizmet alımı işlemlerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

2022-2 sayılı Genelge’nin “Tıbbı Cihaz Alım Esasları” başlıklı 2’nci maddesinin;

- İkinci fıkrasının 5’inci bendinde, Tıbbı Cihaz Yönetmeliği’nin 11’inci maddesine göre radyasyon yayan cihazları sistem ve işlem paketi kapsamında piyasaya arz eden imalatçıların TS EN ISO 13485 belgesine sahip olması gerektiği,

- İkinci fıkrasının 22’nci bendinde, şartnamelerde cihazın arıza durumunda arıza bildirim, müdahale, aktif hale getirilme, arızanın giderilememesi durumunda ikame cihaz tedariği, işletmeye alma ve yedek parça gerekmesi durumunda temin sürelerine ilişkin tedarikçi tarafından düzenlenen taahhünamenin mutlaka isteneceği, cihazın sözleşme süresince çalışmadığı günler için cezaya ilişkin hükümlerin yer alacağı, sözleşmede belirtilen garanti süresi veya varsa bakım anlaşmaları sürecinde cihazın çalışmadığı, eksiksiz hizmet sunmadığı, down-time sürelerine ilişkin sözleşme kapsamında verilen hizmete karşılık gelen güncel Sağlık

Uygulama Tebliği'nin ilgili ekinde yer verilen İşlem Bedeli / İşlem Puanı / Tıbbi Malzeme Alan Tanımı ile günlük ortalama işlem hacmi göz önüne alınarak hesaplanacak bedelin hizmet tedarikçisine cezai işlem olarak uygulanacağı,

Aynı Genelge'nin "Tıbbi Cihaz ve Tıbbi Hizmet Alımları" başlıklı 3'üncü maddesinin;

-3'üncü fıkrasının 4'üncü bendinin 1'inci alt bendinde hizmet alımı ihalelerinde, hizmet alımı süresince tüm güncel tetkiklerin yapılması, cihaz için yedek parça taahhüdünün verilmesi ve cihazın son iki yılında up-time süresinin %95 ve üzerinde olması gibi hususlara ilişkin teknik şartnamelerde gerekli hükümlere yer verileceği,

"Kit veya Sarf Karşılığı Cihaz Kullanma Uygulaması" başlıklı 4'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının 4'üncü bendinde; şartnamelere ödemelerin gerçekleşen test sayıları üzerinden yapılacağına ilişkin hüküm konulacağı,

Düzenlemeleri bulunmaktadır.

Tıbbi cihaz mal ve hizmet alımı ihalelerine ait ihale dokümanları incelenmiş olup;

-Radyoloji Görüntüleme Hizmeti ile Radyasyon Onkolojisi Hizmet alımında radyasyon yayan cihazlar için TS EN ISO 13485 belgesinin istenmediği,

-Radyoloji Görüntüleme, Radyasyon Onkolojisi, Radyoloji Görüntüleme (Mr) Hizmet Alımı (36 Aylık), Robotik Kemoterapi İlaç Hazırlama Sistemi, Sitogenetik ve Fish Tetkiki Yerinde Tıbbi Genetik Moleküler DNA Laboratuvarı Yerinde Hizmet Alımı işinde (24 Aylık) cihazın son iki yılında up-time süresinin %95 ve üzerinde olması şartının istenmediği ve genel anlamda ceza hükmünün konulmadığı,

-Biyokimya laboratuvarı testleri mal alım ihalesinde şartnamelere, ödemelerin gerçekleşen test sayıları üzerinden yapılacağına ilişkin hükümlerin konulmadığı

Tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, bundan sonraki yapılacak ihalelerde Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yayınlanan "Tıbbi Cihazlarla İlgili Mal ve Hizmet Alımı İşlemleri" konulu Genelge'ye uygun olarak olarak ihale dokümanlarının hazırlanacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; tıbbi cihazlarla ilgili mal ve hizmet alım ihalelerinde ihale dokümanı

hazırlanırken Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yayınlanan “Tıbbi Cihazlarla İlgili Mal ve Hizmet Alımı İşlemleri” konulu Genelge’ye uyulması gerekmektedir.

BULGU 4: Birden Fazla Hastada Kullanılan Malzemelerin Taşınır Kayıtlarında Yer Almamasına Rağmen Depoda Bulunması

Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniği Üreme Sağlığı Merkezinde tedavi gören özel hastaların tedavisinde kullanılan geç embriyo çözme ve dondurma paketlerinin her biri, birden fazla hastaya farklı ölçülerde uygulanarak kullanılmış olmasına rağmen her bir paketin sadece bir hastaya kullanılmış gibi kişilere faturalandırıldığı, bu uygulama nedeniyle anılan malzemenin fiili miktarı ile kayıtlı miktarı arasında uyumsuzluk bulunduğu tespit edilmiştir.

Taşınır kayıtları ile depolarda yapılan fiili fiziki kontroller neticesinde, taşınır sisteminde kayıtlı geç embriyo çözme ve dondurma paketlerinin sayısı ile depo sayımında elde edilen sonuç arasındaki farklılıkların tespit edilmesi üzerine özel hasta tedavi evrakları ile faturalandırma servislerinde gerçekleştirilen işlemler incelenmiş, söz konusu malzemenin bir kutusunun hekimin uygun gördüğü ölçüde birden fazla özel hastaya kullanıldığı ancak bu malzemeler faturalandırılırken her bir hastaya bir kutu kullanılıyormuş gibi sisteme işlenerek bedelinin hastalardan tahsil edildiği görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, gerekli düzenlemelerin yapıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; fiilen kullanımı devam eden ancak kayıtlarda tüketilmiş gibi gözükken ve her biri birden fazla hastada kullanılmasına rağmen her hastaya ayrı paket kullanılmış gibi fatura edilen uygulamaya son verilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Faturalandırılması Uzman Hekim Raporuna Bağlanan Hizmetlerin İlgili Raporun Eksikliğinden Dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna Fatura Edilememesi

Sosyal Güvenlik Kurumundan bedelinin faturalandırılabilmesi için rapor yazılması şartı bulunan görüntüleme hizmetlerinin, ilgili hekimlerin görüntüleme raporlarını yazmamaları sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmadığı ve bedelinin tahsil edilemediği tespit edilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği’nin (SUT) EK-2/B Hizmet Başı

İşlem Puan Listesinde “8. RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLEME VE TEDAVİSİ” işlemi başlığı altında yer alan 8.3.1.BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ (BT) hizmetine ait açıklamada; faturalandırmanın radyoloji uzman hekim raporu ile olacağı yer almakta, 8.3.2.MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME (MRG) hizmetine ait açıklamada da faturalandırma için yine radyoloji uzman hekim raporunun gerektiği belirtilmektedir.

Hastane acil servisinde kullanılmak üzere bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans görüntüleme cihazları, hizmet alımı şeklinde temin edilmiştir. İşin teknik şartnamesi gereğince yüklenici firma, çekim işlemlerini gerçekleştirecek ve ardından da bu görüntülemelerin okunması ve raporlandırılması hastanede görevli radyoloji uzmanları tarafından yapılacaktır.

Yapılan denetimde; yüklenici firma tarafından gerçekleştirilen görüntüleme işlemlerinin radyoloji uzmanı tarafından düzenli olarak okunmaması ve raporlanmaması sebebiyle görüntüleme sonuçlarının bir kısmının okuma ve raporlandırma işleminin 2022 yılında dışarıdan ihale yoluyla sağlanmaya başlandığı anlaşılmıştır. Bu süre zarfında ilgili firma kendi yükümlülüğünde bulunan görüntüleme işlemlerini yerine getirmiş ancak çok sayıda görüntüleme işleminin bedeli, Üniversite personeli radyoloji uzmanının rapor düzenlememesi nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmamıştır. 2022 yılı içerisinde görüntüleme yapılmış olmasına rağmen ilgili radyoloji uzmanının okuma ve raporlandırma görevini yerine getirmemesi sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmayan işlem adedi toplam 22.439, tutar ise 1.440.368,96 TL’dir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları” başlıklı 11’inci maddesinde aynen, “*Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar*” denilmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer verilen tespitlere katılmış ve gelir kaybına yol açan ilgili hakkında dekanlığa konunun yazıldığı bilgisi verilmiş, ancak herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır. Diğer yandan İdare cevabında rapor okuma işlemlerini gerçekleştirmek için yeteri kadar teknik personel görevlendirildiği ve artık tüm raporların okunarak işlemlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilmeye başlandığı ifade edilmiş, ancak yeni personel istihdamına ilişkin bir belge sunulmamıştır. Dolayısıyla mevcut personel sayısı ile tüm okuma ve raporlama işlemlerinin yapılabileceği, ancak bulgu konusu dönemde bu işlemlerin yapılmadığı İdare tarafından da zımnen kabul edilmiş olmaktadır.

Sonuç olarak, ilerleyen süreçte İdarenin zarara uğratılmaması için yüklenici firma tarafından gerçekleştirilen görüntüleme işlemlerinin görevli radyoloji uzmanları tarafından okunması ve raporlanması gerekmektedir.

BULGU 6: Kit Karşılığı Cihaz Alımlarında Teknik Şartname Hükümlerine Uyulmaması

Kit karşılığı cihaz alımlarında yüklenici tarafından, teknik şartnameye aykırı olarak hastaneye belirlenenden daha az sayıda cihaz teslim edildiği ve söz konusu cihazların kalibrasyon işlemlerinin de yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kit karşılığı alınacak cihazlar ve bu alımlara ilişkin olarak teknik şartnamelerde bulunan hükümler şu şekildedir:

Glukometre alımı:

“Cihazlar kalibrasyonu yapılmış şekilde hastaneye teslim edilecek ve tümünün 4 ayda bir kontrol solüsyonları ile kalibrasyonları yapılmalıdır.”

Tekli pump alımı:

“Alınacak setlerle birlikte kullanılmak üzere set karşılığı 400 adet infüzyon pompası hastanenin kullanımına bırakılacaktır.

Cihazlara yılda en az bir kez veya üretici firmanın belirlemiş olduğu bir yıldan daha az sürede kalibrasyonları hastanemiz biyomedikal ünitesinin önceden belirleyeceği tarihte yapılmalıdır. Ayrıca cihazların her arıza ve teknik hizmetinden sonrada kalibrasyonları firma tarafından yapılacaktır. Bu koşullara uyulmadığı takdirde kalibrasyonu gerçekleştirilmemiş her cihaz için, her gün on adet set firma tarafından hastaneye verilecek, verilmez ise hastane tarafından ihalede alınan 10 adet setin bedeli firmaya ödenmeyecektir.”

Yapılan incelemede, yüklenici tarafından 400 adet teslim edilmesi gereken tekli pump cihazının 346 adet olarak teslim edildiği, glukometre ve tekli pump cihazlarının kalibrasyon işlemlerinin gerçekleştirilmediği, bu eksikliklere rağmen şartname ve sözleşme hükümlerinin uygulanmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, sonraki süreçte işlemlerin şartname hükümlerine uygun olarak gerçekleştirileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; yüklenicinin sözleşme ve teknik şartname hükümlerini yerine getirmemesi sebebiyle, alımı yapılan cihazlarla yapılacak ölçüm sonuçlarının güvenilirliğini sağlamaya yönelik kalibrasyon hizmetinden mahrum kalınmış, diğer taraftan eksik teslim edilen cihazlardan dolayı yüklenicinin haksız kazanç sağlamasına yol açılmıştır.

BULGU 7: Klinik İlaç Araştırmasına Katılan Gönüllülere (Hastalara) Yapılan Tedavi İşlemlerinin Faturalandırılmaması

Klinik araştırma nedeniyle gönüllü hastalara yapılan tahlil, tetkik ve muayene gibi işlemlerin firmalara fatura edilmediği tespit edilmiştir.

Klinik araştırmalar 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 10'uncu maddesi ile düzenlenmiştir. Bu madde uyarınca, ilaç ve terkiplerinin, tıbbi ve biyolojik ürünler, bitkisel ürünler, kozmetik ürünler ve hammaddeleri ile tıbbi cihazların bilimsel araştırma amacıyla insanlar üzerinde kullanılabilmesi için Sağlık Bakanlığı veya bağlı kuruluşlarından izin alınması gerekmektedir. İnsanlar üzerinde bilimsel araştırma yapılmasına dair usul ve esasların, Klinik Araştırmalar Danışma Kurulunun ve klinik araştırma alanlarına göre etik kurulların teşkili, görevleri, çalışma usul ve esaslarının Sağlık Bakanlığınca çıkartılacak yönetmelikle tespit olunacağı da yine bu madde ile hüküm altına alınmıştır.

13.04.2013 tarihli ve 28617 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar "başlıklı 4'ncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde , "*klinik araştırma; "Bir veya birden fazla araştırma ürününün klinik, farmakolojik veya diğer farmakodinamik etkilerini ortaya çıkarmak ya da doğrulamak; advers olay veya reaksiyonlarını tanımlamak; emilim, dağılım, metabolizma ve atılımını tespit etmek; güvenilirliğini ve etkililiğini araştırmak amacıyla insanlar üzerinde yürütölen çalışmalarını ifade eder"* denilmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'in 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında ise araştırmada kullanılan her türlü araştırma ürününün, ürünlerin kullanılmasına mahsus cihaz ve malzemeler ile muayene, tetkik, tahlil ve tedavilerin bedelinin gönüllüye veya sosyal güvenlik kurumuna ödettilirmeyeceği, destekleyici tarafından karşılanacağı hüküm alınmış iken, 06.07.2022 tarih ve 31888 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yeni düzenleme ile bu fıkra muayene, tetkik, tahlil ve tedavilerin bedeli için gönüllüden herhangi bir ücret talep edilemeyeceği şeklinde değişikliğe uğramıştır.

Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinin eki Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları'nın (Ek

1) “Diğer hususlar” başlıklı (g) fıkrasında; klinik araştırma ve projelerde yer alan sağlık hizmetlerinin fiyatlarının Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde yer alan fiyattan daha düşük olmaması koşuluyla belirleneceği,

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin “Finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemleri ve ödeme kuralları” başlıklı 2.2'nci maddesinin 16'ncı fıkrasında; sağlık hizmeti sunucularınca gerçekleştirilecek check-up, kampanya ya da tarama kapsamında yapılan işlemlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmayacağı,

Düzenlemeleri bulunmaktadır.

Üniversitenin koordinatör merkez olarak yer alıp Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna bildirdiği 25 adet projesi bulunmaktadır. İlaç firmalarıyla Üniversite arasında imzalanan sözleşmeler uyarınca, araştırmacıya ve çalışmanın yapıldığı hastaların hasta dosyalarına işlenen tahlil, tetkik ve muayene gibi işlemlerin hasta bazlı olarak firmaya fatura edilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu proje dosyaları üzerinden yapılan incelemede, araştırmacıya ödeme yapılmakla birlikte çalışma yapılan hastalara ait tahlil, tetkik ve muayene gibi işlemlerin ilaç firmalarına fatura edilmediği görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer verilen tespitlere katılmış ve aksaklıkların giderilmesi için önlemler alındığı bilgisi verilmiş, ancak denetim yılında faturalandırılmayan alacaklar için işlem tesis edildiğine dair herhangi bir belge sunulmamıştır. Dolayısıyla İdare cevabı, bulgudaki tespitleri değiştirmemektedir.

Sonuç olarak; klinik ilaç araştırması çalışması kapsamında yapılan ve gönüllü hastalara ait olan tahlil, tetkik ve muayene ücretlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilmesi mümkün olmadığından, bu işlemlerin ilgili firmalara fatura edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Özel Sağlık Kuruluşlarının Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinden Almış Olduğu Hizmetlerin Bedel Tespitinde Fiyat Tarifelerine Uyulmaması

Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi tarafından özel hastanelerle yapılan protokol çerçevesinde sunulan Total Parenteral Nutrisyon (TPN) hizmet bedelinin, kamu hizmet tarifesinde belirlenen ücretin altında kaldığı tespit edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl yayınlanan “Sağlık Hizmeti Fiyat Tarifeleri” konulu yazının eki olan Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları'nın

“Kamu Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Turizmi, Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları” başlıklı bölümünün birinci maddesinde bu tarifenin amacının; Bakanlık ve bağlı kuruluşları bünyesindeki sağlık hizmeti sunucuları ile devlet üniversiteleri bünyesindeki sağlık uygulama ve araştırma merkezleri (üniversite hastaneleri) tarafından sunulan sağlık hizmetlerinin (ön tanı, tanı, tedavi, tıbbi rehabilitasyon, acil sağlık hizmetleri ile sağlık turizmi) fiyat tarifeleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslarının belirlenmesi olduğu ifade edilmiştir.

Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları'nın “Diğer hususlar” başlıklı 16'ncı maddesinin (h) fıkrasında; “Özel Sağlık Kuruluşlarının Kamu Sağlık Tesislerinden Hizmet Alımına İlişkin Yönerge” kapsamında verilen hizmetlerin ücretlendirilmesinde Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Özel Sağlık Kuruluşlarının Kamu Sağlık Tesislerinden Hizmet Alımına İlişkin Yönerge'nin eki olan Özel Sağlık Kuruluşlarının Kamu Sağlık Tesislerinden Alabileceği Hizmetler'in (E) maddesinde Total Parenteral Nutrisyon (TPN) hazırlama hizmetleri de sayılmaktadır.

Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ve Acıbadem Hastanesi arasında 02.04.2021 tarihinde ve Özel Ümit Hastanesi ile 20.02.2020 tarihinde yapılan protokoller çerçevesinde, özel hastanelere TPN uygulaması hizmet bedelinin ilaç ve malzeme hariç 275 TL+ilaç bedeli üzerinden fatura edileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde ise TPN fiyatının 16.12.2021 tarihinde 300 TL + ilaç ve malzeme, 07.03.2022 tarihinde 600 TL + ilaç ve malzeme, 09.09.2022 tarihinde ise 750 TL + ilaç ve malzeme şeklinde tespit edildiği görülmüştür.

Görülebileceği üzere özel sağlık kurumları ile yapılan anlaşmalarda, Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde belirlenen fiyattan daha düşük fiyat belirlenerek işlemler fatura edilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında Hizmet Alımı Protokollerini Kamu Sağlığı Hizmet Fiyat Tarifesine uygun olarak revize ettiğini, ayrıca geçmişe yönelik eksik faturalandırılan tutarlar için Özel Sağlık Kuruluşlarına yazışma yapılarak fark faturası kesildiğini ve tahsilatın gerçekleştiğini ifade edilmişse de herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır

Sonuç olarak; kamu sağlık tesislerinden özel sağlık kuruluşlarının alacağı hizmetlerin

bedelinin belirlenmesinde Bakanlığın yayınladığı fiyat tarifelerinin esas alınması gerekmektedir.

BULGU 9: Personele Özel Oda Ücretlerinde İndirim Yapılması

Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile hastanede yatarak tedavi gören personele mevzuatta yer almadığı halde oda türlerine göre indirimli tarife belirlendiği tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında yer aldığı üzere özel bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından üretilen mal ve hizmet bedellerinde, işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç, herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmamaktadır. Ancak 24.02.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili diğer hükümleri saklı olup Cumhurbaşkanı, muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

4736 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden istisna kapsamında yararlanacakların tespitine dair yayımlanan 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre; şehit ve gazi, dul ve yetimleri, özürllüer, öğrenciler ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişiler, 4736 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in "Fiyatların tespiti" başlıklı 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında da yukarıda yer verilen 4736 sayılı Kanun'a atıfta bulunulmuş ve döner sermaye işletmesine bağlı birimler tarafından üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı bir kez daha vurgulanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere 1005, 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar ile getirilen istisnalar ve Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek kişi veya kurumlar dışında, kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde, işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç, herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması mümkün değildir.

23.02.2022 tarih ve 13320152 sayılı Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yönetim Kurulu

Kararının 21'inci maddesi ile özel odalardan alınacak ilave ücretlerin; Sağlık Uygulama Tebliği'nin "Otelcilik hizmetlerine ilave ücret uygulaması" başlıklı 1.9.4'üncü maddesi ve Devlet Memurları Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği uyarınca, özel odalardan alınacak ilave ücretlerin Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Hastane Yönetim Kurulunun 23.02.2022 tarih ve 280/03 sayılı kararı uyarınca ve 01 Mart 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere uygulanacağı kabul edilmiştir.

Yapılan denetimlerde; personelden tahsil edilen özel oda ücretlerinde belirlenen özel oda ücretlerinden farklı ücret belirlendiği ve bu ücretin indirimli olduğu anlaşılmıştır. Ancak yukarıda da açıklandığı üzere hizmet üreten Üniversite hastanesinde yatan tüm hastalardan alınacak özel oda ücreti aynı olup personele indirim yapılması mümkün değildir.

Kamu İdaresi tarafından, özel oda ücretlerinde Üniversite Yönetim Kurulunca alınan kararlar doğrultusunda işlemlerin yürütüldüğü bilgisi verilmiştir.

Sonuç itibarıyla; Üniversite personelden alınacak özel oda ücretlerinde indirim uygulamasına son verilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesine Sahip Firmaya Düzenlenen Faturalarda Sözleşme Hükümlerine Uyulmaması

Osmangazi Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile uluslararası sağlık turizmi yetki belgesine sahip aracı firma arasında imzalan sözleşme hükmü gereğince, hastane tarafından yabancı uyruklu hastaların tedavi sonrası masraflarının Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde yayınlanmış olan taban fiyatlara 2 kat artış yapılarak faturalandırması gerekirken buna uyulmadığı görülmüştür.

Uluslararası sağlık turizmi ve turistin sağlığı kapsamında uluslararası düzeyde sunulan sağlık hizmetlerinin asgari hizmet sunum standartlarının belirlenmesi, uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyet yürütecek sağlık kuruluşları ile aracı kuruluşların yetkilendirilmesi ve bu faaliyetlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla, Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik hazırlanmış ve 13.07.2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde"

"...

(ğ) *Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi: Sağlık tesisi ruhsatına sahip olan ve Bakanlıkça uluslararası sağlık turizmi yetki belgesi verilen kamu, üniversite ve özel sağlık*

kurum ve kuruluşunu,

...

(i) Yetki belgesi: Uluslararası sağlık turizmi yetki belgesini,

...

İfade eder”

“Fiyatlandırma” başlıklı 10’uncu maddesinde ise,

(2) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisleri, Bakanlıkça belirlenen sağlık turizmi fiyat tarifesinde belirlenen usul ve esaslara uymakla yükümlüdür.”

Hükümleri bulunmaktadır.

Sağlık turizmi ve turistin sağlığı kapsamında sunulan sağlık hizmetlerinin fiyatlandırılmasında uyulacak kurallar, Sağlık Bakanlığının 01.03.2022 tarih ve E-23642684-010.99-383 sayılı oluru ile Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesiyle yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Tarifenin eklerinden olan EK-1 Fiyat Tarifeleri Usul ve Esaslar madde 12’de “Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik” kapsamındaki kişilere sunulan sağlık hizmetlerinin fiyatlandırma usul ve esasları düzenlenmiştir.

Buna göre;

“...

c) Kamu üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastaneleri (devlet üniversite hastaneleri, sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, dış hekimliği fakülteleri) için USHAŞ Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi önerisi ile Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Listesi Ek-2A’da yer alan fiyatlara uygulanacak kat sayısını Rektörlük işlem veya liste bazlı belirleyebilir”

Yapılan denetimde; Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile uluslararası sağlık turizmi yetki belgesi sahibi firma arasında 17.05.2022 tarihinde imzalanan sözleşmenin “Genel Hükümler” başlıklı 8’inci maddesinin 4’üncü fıkrasında; tedavi edilen yabancı uyruklu hastaların faturalarının Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde yayınlanmış olan taban fiyatlara (2) kat artışı yapılarak düzenleneceği hükmüne rağmen faturaların (1,7) kat artış üzerinden düzenlendiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi savunmasında her ne kadar katsayının 2 olarak güncellendiği ifade edilmiş ise de herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak; uluslararası sağlık turizmi hastanesi özelliğini taşıyan Osmangazi Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde, yabancı uyruklu hastalara sağlık turizmi ve turistlerin sağlığı kapsamında sunulan sağlık hizmetlerinin faturalandırılmasında aracı kuruluş ile yapılan sözleşme hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 11: Uygulama ve Araştırma Hastanesinden Emeklilik, Nakil, Feragat, İstifa ve Tayin Suretiyle Ayrılan Doktorların Durumlarının Elektronik Faturalama Sistemine Geç Bildirilmesi

Osmangazi Üniversitesi Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesinde çalışan doktorların emeklilik, nakil, feragat, istifa, tayin gibi sebeplerle kurumdan ayrılmalarına rağmen bu değişikliğin Elektronik Faturalama Sistemine (MEDULA) geç işlendiği tespit edilmiştir.

Hastanede görevli öğretim elemanlarının (doktor) nakil, istifa, emeklilik durumlarında ayrılış işlemine ilişkin süreçler aşağıdaki gibidir;

-Öğretim elemanlarının naklen ayrılmalarında, Rektörlük tarafından Dekanlığa naklen atama yazısı gelmektedir.

-İstifa edecek öğretim elemanının dilekçesi Anabilim Dalı ve Bölüm Başkanlığı kanalıyla Dekanlığa gelmektedir.

-Emekli olacak öğretim üyelerinin dilekçesi Dekanlığa gelmektedir.

-Sağlık Bakanlığı kadrosunda olup ilgili fakültede ihtisas yapmak üzere görevlendirilen araştırma görevlilerinin istifa etmeleri durumunda ilgililer, Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne görevlendirmesinin iptali için başvurumaktadırlar.

-Dekanlık tarafından ilgili Bölüme atama yazısı iletilerek, ayrılış tarihinin bildirilmesi istenilmektedir.

-İlgili Bölüm ve Anabilim Dalından kişinin ayrılış tarihini bildiren yazı Dekanlığa bildirilmektedir.

-Dekanlık tarafından, ayrılacak kişi ilişik kesme işlemleri için Tahakkuk Birimi, Bilgi

İşlem ve Rektörlüğe yönlendirilmektedir.

-Rektörlük ve Dekanlık tarafından ilişik kesme işlemleri başlatılmaktadır.

-Anabilim Dalı ve Bölüm Başkanlığından resmi üst yazıyla kişinin ayrılış tarihi Dekanlığa bildirilmektedir.

-Dekanlık tarafından resmi üst yazıyla kişinin ayrılışı Rektörlüğe, Başhekimliğe, Tahakkuk Birimine bildirilmektedir.

Yeni görev alan doktorlar hastanede işe başladığında hastane bilgi sisteminde yetki grubu seçilerek, SGK kaydında olan doktor tescil numarası-doktor diploma numarası HBYS eklenerek kurumda çalışma bilgileri ve bölüm yetkileri verilmektedir. Ayrıca bu kişiler için elektronik faturalama sistemine (MEDULA) Osmangazi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi adına kayıt açılmaktadır.

Yapılan denetimlerde; emeklilik, nakil, feragat, istifa ve tayin nedenleriyle 109 doktorun hastaneden ayrıldığı görülmüş olup doktorların hastaneden ayrılış dilekçe tarihi ile hastane bilgi sisteminden çıkarılma (pasif edilme) süresinin 25 gün ile 2 gün arasında değiştiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla doktorların sistemde pasif hale getirilmelerine kadar geçen sürede elektronik faturalama sistemine kayıt oluşturup muayene, tahlil, tetkik, iş göremezlik vb. işlemleri yapabilme olanağının bulunduğu anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi cevabında; görevden ayrılacak olan personelin ayrılış durumuna göre borç çıkarma işlemlerinin, nakil bildirim hazırlama işlemlerinin ilgililerin ayrılacağı gün gerçekleştirilip tüm ayrılışlar için Elektronik İlişik Kesme belgesinin aynı tarihli yapılarak ilişik kesme işleminin imza koordinasyonunun başlatılmakta olduğu, ayrılacak personele diğer birimlerde yapması gereken işlemlerle ilgili bilgi verildiği ifade edilmiştir.

İdare cevabından bulguda yer verilen tespitlerle ilgili bir takım düzenleyici işlemler yapıldığı anlaşılmakta ise de bulgu konusu hususlar, hastaneden ayrılış dilekçesi veren doktorların işten ayrılış işlemi süreçlerinin yeniden düzenlenmesi, bu kişilerin ayrıldı bilgisinin hastane bilgi işlem birimine bildirim süresinin kısaltılması, hem Hastane Bilgi Yönetim Sisteminden hem de MEDULA sisteminden yetkilerinin kaldırılması olup bu hususlara yönelik bir açıklama yapılmamış ve belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak; hastaneden ayrılış dilekçesi veren doktorların yukarıda yer verilen işten ayrılış işlemi süreçlerinin yeniden düzenlenerek, bu kişilerin ayrıldı bilgisinin hastane bilgi

işlem birimine bildirim süresinin kısaltılması, hem Hastane Bilgi Yönetim Sisteminden hem de MEDULA sisteminden yetkilerinin kaldırılması gerekmektedir.

BULGU 12: Yatarak Tedavi Gören Hastalara Kullanılmayan İlaçların Faturalandırılması

Yatarak tedavi gören hastalarda kullanılmak üzere hastane eczanesinden ilgili servise gönderilen ilaçlardan bir kısmının, kullanılmadığı halde Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edildiği görülmüştür.

Sağlık Uygulama Tebliği'nin; "Tanı ve Tedavi" başlıklı ikinci bölümünün "Tanıya dayalı işlem üzerinden ödeme yöntemi" başlıklı 2.2.2.B-1'inci maddesinde tanıya dayalı işlem üzerinden ödeme yönteminde, sağlık hizmeti bedellerinin SUT eki EK-2/C Listesi esas alınarak faturalandırılacağı ve yatış dönemindeki ilaçların kapsam dahilinde olduğu,

Aynı Tebliğ'in "Sağlık hizmeti sunucuları faturalarının düzenlenmesi" başlıklı 5.2.1'inci maddesinde hizmeti sunucularının, her ayın ilk ve son günü arasında verdikleri sağlık hizmetlerine ilişkin tek fatura düzenleyeceği, herhangi bir nedenle döneminde faturalandırılmayan sağlık hizmetinin, işlemin bittiği tarih itibarıyla faturalandırılması gereken dönemi takip eden en geç 2 ay içerisindeki dönem sonlandırılması gerektiği,

Hüküm altına alınmıştır.

2014 yılında onaylanan Hastanenin İlaç Güvenliği ve Yönetimi Prosedüründe; tedavi orderının sorumlu hekim tarafından hazırlanacağı, orderda ilacın tam adının, uygulama zamanının, dozunun ve veriliş süresinin yazılacağı düzenlenmiştir.

Aynı Prosedürde hasta üzerinden istemi yapılan ilaçların hasta taburcu olduğunda, hayatını kaybettiğinde, başka kuruma sevk edildiğinde ve istenilen ilaçlar kullanılmadığında, 24 saat içinde ilgili birim sorumlusu tarafından hasta bazlı olarak İlaç İade Tutanağı ile iade edileceği ve iade süresinin 24 saati geçmemesi gerektiği yer almaktadır.

Uygulamada, doktorlar tarafından hasta orderlarında kullanılması gereken ilaçlar yazılmakta, günlük olarak hastane eczanesinden görevli personel tarafından temin edilerek hastaya verilmekte; tedavi sürecinde hastanın taburcu olması veya başka kuruma sevk edilmesi veya hayatını kaybetmesi halinde, birimdeki hemşire personel tarafından ilaç iade tutanağı düzenlenerek ilaçlar hastane eczanesine iade edilmektedir.

Ancak hastane deposunda yapılan incelemede toplam değeri 5.658.418,02 TL olan 420 farklı ilacın hastane eczanesinin yıl sonu sayım tutanaklarında kayıtlı gözükten ilaçlardan daha fazla olduğu, bu fazlalığın sebebinin ise yatarak tedavi gören hastalar için doktorlar tarafından yazılmış olan ilaçların farklı nedenlerle kullanılmamasından ve kullanılmayan ilaçların süresi içerisinde hastane eczanesine iade edilmemesinden kaynaklandığı görülmüştür.

Kullanılmayan ilaçların ilaç iade tutanağı düzenlenerek ve günlük olarak hastane eczanesine iade edilmesi gerektiği halde, bunun yerine belli zaman aralıklarında toplu şekilde hastane eczanesine iade işleminin yapıldığı, ancak faturaların aylık düzenlenmesi ve kullanılmayan ilaçların hasta üzerinde görünmesi nedeniyle fiilen kullanılmayan ilaçların Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında denetim sonrası hasta bazlı ilaç hazırlama noktasında gerekli çalışmalara başlanıldığı, tedavi süreci sonlanan veya değişen hastaların ilaç takip süreçlerinin hızlandırıldığı, gerekli demirbaş ve sarf malzeme alımlarına başlanıldığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından hasta üzerinden SGK'ye faturalandırılan ve sayım fazlası olarak tespit edilen ilaçların İlaç Takip Sistemi nedeniyle tekrar SGK'ye fatura edilemeyeceği ifade edilmiş olsa da sayım fazlası olan ilaçların Başhekimlik oluru ile tekrar stoklara alındığı ve tedavi süreçlerinde kullanılacağı açık olduğu gibi bu açıklama bulgu konusu edilen hususu karşılar nitelikte de değildir.

Sonuç olarak; hastane eczanesinden alınan ilaçlardan kullanılmayanların ilaç iade tutanağı ile günlük olarak iadelerinin gerçekleştirilmesi, kullanılmayan ilaçların Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmaması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>